

รายงานผลการถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบ
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
อำเภอ.....พังโคน..... จังหวัด.....สกลนคร.....
ข้อมูล ณ วันที่.....๔.....เดือน.....สิงหาคม.....พ.ศ.....๒๕๖๔.....

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลเกษตรกรต้นแบบ

๑. ชื่อ-สกุล นายโพธิ์ทอง โพธิ์ราช

๓. ที่อยู่ปัจจุบันที่ติดต่อได้ ๑๓๘ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลไฮหย่อง อำเภอพังโคน จังหวัดสกลนคร
โทรศัพท์ ๐ ๘๖๒๓ ๔๒๔๔๑ Facebook สวนลุงโพธิ์ Line ๐ ๘๖๒๓ ๔๒๔๔๑
เกิด พ.ศ. ๒๔๙๘ ปัจจุบันอายุ ๖๙ ปี

๔. สถานภาพ ☐ โสด ☒ สมรส ☐ หย่าร้าง

๕. ระดับการศึกษา ปริญญาตรี
สถาบันการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
คณะ/สาขาวิชา ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์บัณฑิต

๖. อาชีพปัจจุบัน
☐ ๖.๑ ประกอบอาชีพการเกษตรเพียงอย่างเดียว
☒ ๖.๒ ประกอบอาชีพการเกษตร และประกอบอาชีพอย่างอื่นนอกเหนือจากเกษตร
ระบุ รองนายกเทศมนตรีตำบลไฮหย่อง

๗. รายได้จากการประกอบอาชีพการเกษตร ๕๐,๐๐๐ บาท/ปี

๘. เป็นเกษตรกรต้นแบบ ศพก. หลัก เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๗

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. สินค้าหลัก ข้าว

๒. แปลงเรียนรู้ มีจำนวน ๓ แปลงเรียนรู้ ประกอบด้วย

๒.๑ แปลงข้าวจำนวน ๔ ไร่

๒.๒ แปลงฝรั่งจำนวน ๑ ไร่

๒.๓ แปลงไม้ยืนต้นจำนวน ๑ ไร่

๓. ฐานเรียนรู้ จำนวน.....๖.....ฐานเรียนรู้ ประกอบด้วย

๓.๑ ฐานบัญชีครัวเรือน

๓.๒ ฐานลดต้นทุนเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว

๓.๓ ฐานดินและปุ๋ย

๓.๔ ฐานประมง

๓.๕ ฐานปศุสัตว์

๓.๖ ฐานเครื่องจักรกล

๔. หลักสูตรการเรียนรู้ จำนวน.....๗.....หลักสูตร ประกอบด้วย

๔.๑ หลักสูตรหลัก จำนวน๓..... หลักสูตร ประกอบด้วย

๑. การลดต้นทุน การเพิ่มผลผลิต
๒. การแปรรูป/เพิ่มมูลค่าผลผลิต
๓. การจัดการโรคและแมลงศัตรูพืช

๔.๒ หลักสูตรบังคับ จำนวน๓..... หลักสูตร ประกอบด้วย

๑. ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
๒. การทำเกษตรแบบผสมผสาน
๓. การจัดทำบัญชีครัวเรือน

๔.๓ หลักสูตรเสริม จำนวน๑..... หลักสูตร ประกอบด้วย

๑. การใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า
๒. การขยายพันธุ์พืช เช่น การตอนกิ่ง

๔.๔ หลักสูตรที่มีความโดดเด่นของ ศพก. (ให้ระบุมาจำนวน ๑ หลักสูตร พร้อมระบุวัตถุประสงค์ เนื้อหา และรูปแบบการถ่ายทอดความรู้)

หลักสูตร การทำเกษตรแบบผสมผสาน

วัตถุประสงค์

๑. สามารถเพิ่มรายได้และความมั่นคงทางอาหาร
๒. ลดต้นทุนการผลิต
๓. สร้างความยั่งยืน ยกระดับคุณภาพชีวิต
๔. เป็นแหล่งเรียนรู้ในชุมชนได้

การทำเกษตรแบบผสมผสาน เป็นการเกษตรที่รวมกิจกรรมหลายประเภทไว้ในพื้นที่เดียวกัน โดยมีการเกี่ยวเนื่องกันระหว่างกิจกรรมเหล่านั้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากร ลดความเสี่ยง และสร้างรายได้ที่มั่นคง โดยทำได้ดังนี้

๑. การปลูกพืชหลายชนิด ไม่ปลูกพืชชนิดเดียว (เชิงเดี่ยว) แต่ปลูกพืชหลายชนิดในพื้นที่เดียวกัน เพื่อลดความเสี่ยงจากศัตรูพืชและสภาพอากาศ

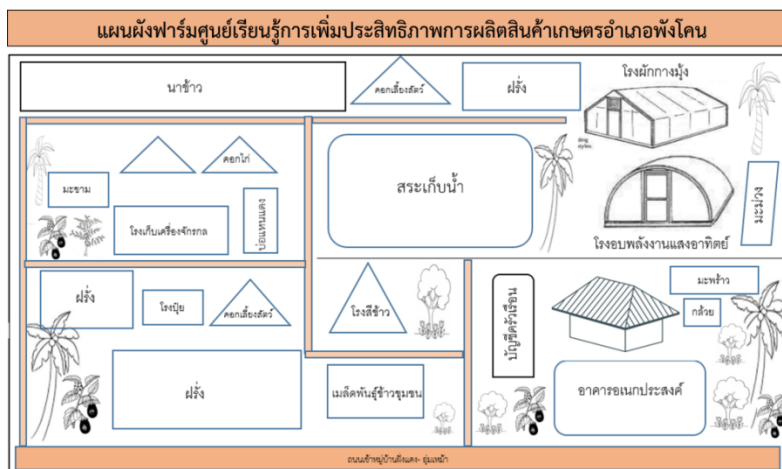
๒. การเลี้ยงสัตว์ควบคู่กับการปลูกพืช เช่น การเลี้ยงไก่ในสวนผลไม้ หรือการเลี้ยงปลาในนาข้าว ซึ่งช่วยเพิ่มรายได้และใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

๓. การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า การนำของเหลือใช้จากการเกษตรมาใช้ประโยชน์ เช่น การทำปุ๋ยหมักจากเศษพืช หรือการใช้มูลสัตว์เป็นปุ๋ย

๔. การจัดการพื้นที่อย่างเป็นระบบ การแบ่งพื้นที่ตามสัดส่วนที่เหมาะสม เช่น การแบ่งพื้นที่สำหรับสระน้ำ พื้นที่ปลูกพืช พื้นที่เลี้ยงสัตว์ และพื้นที่อยู่อาศัย

รูปแบบการถ่ายทอดความรู้

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอพังโคนได้มีแนวทางทำเกษตรผสมผสาน แบ่งพื้นที่ปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ และแหล่งน้ำ ในพื้นที่จะมีโรงเรือนที่อยู่อาศัย สวนฝรั่ง แปลงนาข้าว บ่อปลา คอกกระบือ และโรงเรือนผัก ถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกรทั่วไปและผู้สนใจผ่านการจัดอบรมในรูปแบบต่างๆ เช่น การบรรยาย การฝึกปฏิบัติ การศึกษาดูงาน ภายใน ศพก. และการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ระหว่างศพก. เครือข่าย ทั้งภายในอำเภอพังโคน และอำเภออื่น

๕. การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด (การเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนฯ อย่างเป็นบ้าง ให้อธิบายวิธีการ และแนวทางในการเข้าร่วมจัดทำแผนอย่างละเอียด)

เกษตรกรต้นแบบ นายโพธิ์ทอง โพธิราช ได้เข้าร่วมประชุมคณะกรรมการเครือข่าย ศพก และแปลงใหญ่ระดับอำเภอทั้ง ๔ ครั้ง เพื่อรับฟังรายงานการดำเนินการของ ศพก. ปัญหาอุปสรรค และการดำเนินการแก้ไข รวมถึง ปัญหาความเดือดร้อน และเรื่องราวเรียนของเกษตรกร และการดำเนินการแก้ไขปัญหา เพื่อนำไปเข้าที่ประชุมคณะกรรมการเครือข่าย ศพก และแปลงใหญ่ระดับจังหวัด หลังจากนั้นสำนักงานเกษตรจังหวัดจะรวบรวมแนวทางหรือแผนการปฏิบัติงานที่เป็นประโยชน์กับการพัฒนา ศพก. เข้าที่ประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด เพื่อหารือหรือเรื่องการดำเนินงานต่อไป

๖. การจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก. (แผนราย ศพก.) (มีการจัดทำแผนฯ อย่างเป็นบ้าง ใครบ้างเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผน และให้แนบแผนฯ)

การจัดทำแผนการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก. (แผนราย ศพก.) จัดทำโดยสำนักงานเกษตรอำเภอ พังโคนร่วมกับ ศพก.หลักและ ศพก.เครือข่าย ร่วมกันวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบันเพื่อวางแผนการทำงานในปี ๒๕๖๘ โดยมีการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานอื่นๆในพื้นที่ เช่น ประมง ปศุสัตว์ เป็นต้น

ภาคผนวก ๓.๒															แผน ราย ศพก	
แผนปฏิบัติการบูรณาการขับเคลื่อนการดำเนินงานของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)																
อำเภอ.....ฟังโคน..... จังหวัด.....สกลนคร..... ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔																
ชื่อเกษตรกรต้นแบบ ...นายโพธิ์ทอง โพธิ์ราช..... สินค้าหลักข้าว.....																
จุดเด่นการทำเกษตรแบบผสมผสาน.....																
กิจกรรม	ปริมาณ	หน่วย	งบประมาณ	ระยะเวลา												หมายเหตุ
				ต.ค ๖๓	พ.ย ๖๓	ธ.ค ๖๓	ม.ค ๖๔	ก.พ ๖๔	มี.ค ๖๔	เม.ย ๖๔	พ.ค ๖๔	มิ.ย ๖๔	ก.ค ๖๔	ส.ค ๖๔	ก.ย ๖๔	
๑.การเตรียมการ																สนง.กษอ.ฟังโคน
- ประชุมคณะกรรมการ ศพก และ	๔	ครั้ง	๖,๐๐๐			๑๗		๑๑				๑๐	๒๒			คณะกรรมการ ศพก
แปลงใหญ่ ระดับ อำเภอ ๔ ครั้ง																คณะกรรมการแปลงใหญ่
เพื่อรับทราบข้อมูลสถานการณ์																
ร่วมกันวิเคราะห์สาเหตุและหาแนว																
ทางในการพัฒนา ศพก. ร่วมกัน																
๒.พัฒนาศักยภาพ ศพก																
๒.๑ การปรับปรุงฐานเรียนรู้	๕	จุด	๙,๐๐๐													สนง.กษอ.ฟังโคน
- ฐานที่ ๑ ฐานบัญชีครัวเรือน																สนง.ตรวจบัญชีสหกรณ์
- ฐานที่ ๒ ผลิตพันธุ์ข้าว																ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว
ประสิทธิภาพการผลิตข้าว																สกลนคร
- ฐานที่ ๓ ฐานดินและปุ๋ย																สถานีพัฒนาที่ดินสกลนคร
- ฐานที่ ๑ ฐานประมง																ประมงอำเภอฟังโคน
- ฐานที่ ๑ ฐานปศุสัตว์																ปศุสัตว์อำเภอฟังโคน
																คณะกรรมการ ศพก
๓.พัฒนาศูนย์เครือข่าย																
๓.๑ คัดเลือกศูนย์เครือข่ายเพื่อรับ	๑	จุด	-		๑๗											สนง.กษอ.ฟังโคน
การสนับสนุนในปี ๒๕๖๔																คณะกรรมการ ศพก
๓.๒ อบรมเกษตรกรผู้นำ	๓	ครั้ง	๕,๐๐๐				๑๓					๑๗		๒๔		
๔.การให้บริการ ศพก																
๔.๑ ข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตร	๒๐	ครั้ง														สนง.กษอ.ฟังโคน
๔.๒ ให้บริการด้านการเกษตร	๑๐	ครั้ง														คณะกรรมการ ศพก
๔.๓ อบรมเกษตรกร	๒	ครั้ง	-													
๕.ติดตามผล																
๕.๑ ถอดบทเรียน ศพก	๔	ครั้ง	๓,๕๐๐													สนง.กษอ.ฟังโคน
๕.๒ สรุปผลการดำเนินงาน																คณะกรรมการ ศพก

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลด้านการเกษตรและการทำงานเป็นเกษตรกรต้นแบบศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. ผลสำเร็จในกิจกรรมทางการเกษตรของเกษตรกรต้นแบบที่มีการนำวิชาการ เทคโนโลยีการเกษตร มาปรับใช้ใน ศพก. จนเกิดผลสำเร็จในการทำเกษตร พร้อมเป็นแบบอย่างให้เกษตรกรในพื้นที่

๑.๑ แรงบันดาลใจและจุดเริ่มต้น

๑) อะไรคือแรงบันดาลใจในการเริ่มต้นการปรับเปลี่ยนการทำเกษตรแบบเดิม ๆ สู่การทำเกษตรแบบใช้หลักวิชาการหรือเทคโนโลยีในกิจกรรมการเกษตรของท่าน

เนื่องจากเกษตรกรต้นแบบ นายโพธิ์ทอง โพธิราช เคยรับราชการสังกัด กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ลาออกจากราชการ เมื่อปีพ.ศ. ๒๕๕๐ เพื่อประกอบอาชีพด้านการเกษตร จึงทราบปัญหาด้านการเกษตรที่เกษตรกรต้องเจอในการทำการเกษตรแบบเดิมๆ ทำให้ได้มีการนำความรู้ในหลักวิชาการรวมถึงเทคโนโลยี มาปรับใช้ในการทำการเกษตรของตนเอง จนได้คัดเลือก เป็นศูนย์นำร่องของจังหวัดสกลนครและกรมส่งเสริมการเกษตร ได้คัดเลือก ศพก. จังหวัดสกลนคร เป็น ศพก. คัดเลือกของกรมส่งเสริมการเกษตร ด้วย ศพก. อำเภอพังโคน จังหวัดสกลนคร จัดตั้งเป็นทางการเมื่อเดือน พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๗

๒) ปัญหาหรือความท้าทายอะไรที่ผลักดันให้เกิดการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้

๑. ปัจจัยการผลิตมีราคาแพง
๒. ราคาผลผลิตไม่แน่นอน
๓. ค่าจ้างแรงงานสูง
๔. เกษตรกรขาดเทคโนโลยีที่เหมาะสม
๕. ขาดแคลนเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดีที่เหมาะสมกับพื้นที่
๖. ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชในอัตราที่สูง
๗. ขาดแคลนเงินทุนหมุนเวียน

จึงได้มีการรวบรวมเกษตรกรในชุมชนตำบลไฮหย่องที่มีปัญหาล้ำคลึงกัน จัดตั้งศูนย์ข้าวชุมชนตำบลไฮหย่อง ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลไฮหย่อง ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนตำบลไฮหย่อง และศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรตำบลไฮหย่อง และแปลงใหญ่ข้าว ขึ้นมาตามลำดับ และมีการร่วมมือกับส่วนราชการและทางมหาวิทยาลัย โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้ คือ

- ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว
- เพื่อแก้ไขปัญหาเรื่องต้นทุนการทํานาที่สูงขึ้นเรื่อย ๆ
- เพื่อแก้ไขปัญหาเรื่องความไม่แน่นอนของราคาผลผลิตเกษตร
- เพื่อแก้ไขปัญหาเรื่องผลผลิตไม่มีคุณภาพ / ไม่ตรงตามความต้องการของตลาด
- เพื่อปรับเปลี่ยนกิจกรรมของเกษตรกรให้เหมาะสมกับพื้นที่และความต้องการของ

ตลาดทั้งในปัจจุบันและอนาคต

- เพื่อสร้างเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง สามารถช่วยเหลือตนเองและชุมชนได้โดยไม่ต้องรอรับความช่วยเหลือจากทางราชการดังเช่นเคย

๑.๒รายละเอียดของการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่นำมาใช้ ในแปลงเรียนรู้ ฐานเรียนรู้

๑) การทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีการเกษตรใดที่ได้นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตร (เช่น การลดการเกิดปัญหาเรื่องดิน น้ำ อากาศ ในพื้นที่ การลดต้นทุนการผลิต การลดการระบาดของศัตรูพืช การเพิ่มผลผลิต การเพิ่มมูลค่าผลผลิต ได้มีการนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีมาปรับใช้อย่างไรบ้าง)

เกษตรกรต้นแบบ ได้มีการนำ BCG Model ปรับใช้กับ ศพก.อำเภอพังโคน ดังนี้

- Bio-Economy เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ยกระดับคุณภาพมาตรฐานให้กับสินค้า โดยร่วมกับศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวจัดตั้งศูนย์ข้าวชุมชนตำบลไฮหย่อง ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวส่งกรมการข้าว

- Circular Economy การใช้ทรัพยากรทางการเกษตรอย่างเต็มประสิทธิภาพ ช่วยลดปัญหามลพิษ โดยร่วมกับสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดสกลนคร ทำปุ๋ยหมัก ปุ๋ยพืชสด เพื่อนำมาใช้ในแปลงตนเองและเผยแพร่ให้เกษตรกรที่สนใจ

- Green Economy เกษตรกรยั่งยืนเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีการจัดตั้งเป็นศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลไฮหย่อง เพื่อเป็นแหล่งให้ความรู้ในด้านการใช้สารชีวภัณฑ์ในชุมชน

๒) อธิบายขั้นตอนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมทางการเกษตรของท่าน

- จัดทำโครงการหมู่บ้านต้นแบบลดต้นทุนการผลิตข้าว ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวและข้าวเปลือกคุณภาพดีด้วยกระบวนการ GAP รวมถึงจัดทำแปลงผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวในชั้นพันธุ์หลัก และชั้นพันธุ์ขยาย อนาคตผลิตชั้นพันธุ์คัดด้วย จัดทำแปลงทดสอบพันธุ์ข้าวสายพันธุ์ต่าง ๆ

- รณรงค์เฝ้าสังเกตอชัง หวานปุ๋ยพืชสด และจัดทำปุ๋ยหมักและปุ๋ยน้ำหมักไว้ใช้เอง เป็นการลดต้นทุนในการทำนา

- มีการผลิตสารชีวภัณฑ์เพื่อใช้ในไร่นาของเกษตรกรเน้นการป้องกันกำจัดศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน (I.P.M.) ตรวจพยากรณ์ศัตรูข้าวทุกสัปดาห์, ตรวจวิเคราะห์ดินและใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินเพื่อลดต้นทุนการผลิต, อบรมและศึกษาดูงานในสถานที่ต่างๆ และมีการใช้โรงฝึกเพื่อลดการใช้สารเคมี นำความรู้มาถ่ายทอดสู่เกษตรกรในชุมชน

๓) อธิบายขั้นตอนการทำงานการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการ เช่น การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การปรับเปลี่ยนพันธุ์พืชที่ทนต่อสภาพภูมิอากาศ ต้านทานต่อโรคแมลง เป็นต้น (ให้อธิบายขั้นตอน วิธีการอย่างละเอียด)

เกษตรกรต้นแบบเริ่มการทำงานเกษตร ตั้งแต่ ปี ๒๕๔๒ จากนั้นได้มีการจัดตั้งเป็นศูนย์จัดการดิน และปุ๋ย และศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ในปี ๒๕๕๔ ซึ่งได้มีการอบรมการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน และการใช้สารชีวภัณฑ์ป้องกันและกำจัดศัตรูพืชให้แก่สมาชิก และเกษตรกรทั่วไปที่สนใจ

- การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน จะมีการเก็บตัวอย่างดินของเกษตรกรต้นแบบรวมถึงสมาชิกกลุ่ม นำมาตรวจวิเคราะห์ดินด้วยชุดตรวจสอบธาตุอาหาร N-P-K และ PH ในดินแบบรวดเร็ว (KU Soil Test Kid) ซึ่งเกษตรกรสามารถวิเคราะห์เองได้ และใช้เวลาไม่นาน

- การใช้สารชีวภัณฑ์ป้องกันและกำจัดศัตรูพืช ได้มีการรวมกลุ่มกันผลิตเชื้อราไตรโคเดอร์มาใช้ในการแปลงเกษตรกร เนื่องจากเกษตรกรต้นแบบ และสมาชิก มีการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวให้ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวสกลนคร รวมถึงเข้าร่วมโครงการเกษตรอินทรีย์ จึงมีการรวมกลุ่มกันผลิตสารชีวภัณฑ์เพื่อนำมาใช้ในการแปลงของเกษตรกร ต้นแบบ และสมาชิก เพื่อลดการใช้สารเคมี อีกทั้งยังเป็นการลดรายจ่ายเพิ่มรายได้ให้เกษตรกรอีกด้วย

๒. ผลสำเร็จและประโยชน์ที่ได้รับต่อการทำอาชีพการเกษตร: ผลลัพธ์ที่ได้รับจากการนำนวัตกรรม/เทคโนโลยี มาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรคืออะไร เช่น ต้นทุน รายได้ ผลผลิต (ใส่รายละเอียดข้อมูลเชิงตัวเลขเพิ่มเติม เพื่อการเปรียบเทียบเชิงประจักษ์ และให้ระบุสินค้าเกษตรที่ทำการผลิตใน ศพก.ของท่าน)

๒.๑ สินค้าเกษตรที่มีการดำเนินกิจกรรมใน ศพก. มีดังนี้

๑) สินค้าเกษตร ด้านพืช ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด ๒ ชนิด ประกอบด้วย

๑.๑) ข้าว พื้นที่ปลูกจำนวน ๔ ไร่

๑.๒) ฝรั่ง พื้นที่ปลูกจำนวน ๑ ไร่

๒) สินค้าเกษตร ด้านประมง ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด ๑ ชนิด ประกอบด้วย

๒.๑) ปลาเบญจพรรณ จำนวน ๑ สระ

๓) สินค้าเกษตร ด้านปศุสัตว์ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด ๑ ชนิด ประกอบด้วย

๓.๑) กระบือ จำนวน ๑๐ (ตัว)

๔) สินค้าเกษตร ด้านอื่น ๆ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด - ชนิด ประกอบด้วย

๒.๒ ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรใน ศพก.มีดังนี้ (ในระบุด้านทุนการผลิตสินค้าเกษตรหลัก)

๑) สินค้า ข้าว มีต้นทุนการผลิต ดังนี้

๑.๑) ค่าเมล็ดพันธุ์ข้าว เป็นเงิน ๔๐๐ บาท/ไร่

๑.๒) ค่าไถดะ เป็นเงิน ๘๐๐ บาท/ไร่

๑.๓) ค่าไถแปร เป็นเงิน - บาท/ไร่

๑.๔) ค่าปักกลบ เป็นเงิน - บาท/ไร่

๑.๕) ค่าจ้างหว่านเมล็ดพันธุ์ เป็นเงิน ๓๐๐ บาท/ไร่

๑.๖) ค่าปุ๋ยเคมี เป็นเงิน ๑,๒๔๐ บาท/ไร่

๑.๗) ค่าเก็บเกี่ยว เป็นเงิน ๗๐๐ บาท/ไร่

๑.๘) ค่าใช้จ่ายอื่นๆ เป็นเงิน ๑,๒๐๐ บาท/ไร่

รวมต้นทุนการผลิต ๔,๖๔๐ บาท/ไร่

รายได้ ๑๒,๕๐๐ บาท/ไร่

๒.๓ รายได้ของเกษตรกรต้นแบบ มีดังนี้

๑) รายได้รายวัน (ได้รายวันจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกวันของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ ไม่มี

เฉลี่ยรายได้วันละ - บาท/วัน

๒) รายได้รายสัปดาห์ (ได้รายสัปดาห์จากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกสัปดาห์ของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ ไม่มี

เฉลี่ยรายได้สัปดาห์ละ - บาท/สัปดาห์

๓) รายได้รายเดือน (ได้รายเดือนจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกเดือนของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ ไม่มี

เฉลี่ยรายได้เดือนละ - บาท/เดือน

๔) รายได้รายปี (ได้รายปีจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกปีของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ จำหน่ายเมล็ดพันธุ์ข้าว

เฉลี่ยรายได้ปีละ ๕๐,๐๐๐ บาท/ปี

๒.๔ ประโยชน์ที่ได้รับ (ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง เกษตรกรรายอื่น และประโยชน์ที่เกิดกับชุมชนมีอะไรบ้าง)

- สร้างรายได้ให้ตนเองรวมถึงในชุมชน
- เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรของตนเอง
- มีการรวมกลุ่ม สร้างความเข้มแข็ง ความสามัคคีในชุมชน
- ได้สร้างเครือข่ายในชุมชนและนอกพื้นที่

๓. ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์:

๓.๑ เทคโนโลยี/นวัตกรรมที่นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรของท่านมีการช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมหรืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่แปลงเกษตรของท่านและชุมชนอย่างไร

- ช่วยลดการใช้สารเคมีในการทำการเกษตร เช่น การใช้สารชีวภัณฑ์
- ลดการเผาในพื้นที่การเกษตร เช่น การไถกลบตอซัง การปลูกปอเทือง
- ลดมลพิษทางน้ำ อากาศ ที่เกิดจากการใช้สารเคมี
- นำสิ่งเหลือใช้มาทำประโยชน์ เช่น น้ำหมัก ปุ๋ย

๓.๒ ประโยชน์ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (ที่เกิดจากการทำกิจกรรมทางการเกษตร ใน ศพก.)

การลดการใช้สารเคมี โดยการใช้สารชีวภัณฑ์ รวมถึงการควบคุมศัตรูพืชแบบผสมผสาน หรือ IPM ทำได้โดยใช้การควบคุมดูแลหลายวิธีรวมกันอย่างสอดคล้องโดยใช้ปัจจัยการผลิตอย่างเหมาะสม อาจจะต้องใช้สารกำจัดศัตรูพืชในกรณีจำเป็น และเป็นทางเลือกสุดท้าย เป้าหมายหลัก คือ ลดการใช้สารเคมี เน้นปลูกพืชให้แข็งแรง อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากศัตรูธรรมชาติ สรรวบรวมอย่างสม่ำเสมอ

ประโยชน์ที่ได้จากการลดการใช้สารเคมี

- ช่วยอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เช่น ดิน น้ำ และอากาศ ซึ่งจะส่งผลดีต่อระบบนิเวศและความหลากหลายทางชีวภาพ

- การลดการใช้สารเคมีทางการเกษตรจะช่วยลดต้นทุนการผลิตให้กับเกษตรกร
- การลดการปล่อยสารเคมีลงสู่บรรยากาศและแหล่งน้ำ จะช่วยให้อากาศและน้ำสะอาดขึ้น ซึ่งส่งผลดีต่อสุขภาพของมนุษย์

- การลดการใช้สารเคมีในอาหารและสิ่งแวดล้อมจะช่วยลดความเสี่ยงของโรคต่างๆ ที่เกิดจากการได้รับสารเคมี เช่น โรคมะเร็ง

๔. ผลสำเร็จการทำงานให้ชุมชนในฐานะ ศพก. ที่เป็นเชิงประจักษ์

๔.๑ ผลสำเร็จการปฏิบัติงานในฐานะ ศพก. เป็นที่ประจักษ์

๔.๑.๑ มีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของพื้นที่

เกษตรกรต้นแบบ ร่วมกับนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรระดับตำบล จัดทำแผนพัฒนาระดับตำบลโฮหย่อง ในทุกปี เพื่อปรับปรุงข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของพื้นที่ตำบลโฮหย่องให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

๔.๑.๒ การให้บริการในการเป็นจุดอบรม ศึกษาดูงาน และเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้

ศพก.อำเภอพังโคน เป็นจุดอบรม ศึกษาดูงาน ให้กับเกษตรกรทั่วไป และผู้ที่สนใจ เนื่องจากเป็นศูนย์เรียนรู้ด้านการเกษตรของชุมชนถ่ายทอดเทคโนโลยีและองค์ความรู้ใหม่ๆ และพัฒนาศักยภาพเกษตรกรให้เป็นผู้ประกอบการด้านเกษตร โดยมีเกษตรกรต้นแบบ นายโพธิ์ทอง โพธิราช เป็นวิทยากรบรรยายความรู้ในด้านต่างๆ ดังนี้

- การทำการเกษตรตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- การทำการเกษตรแบบผสมผสาน
- การเลี้ยงสัตว์
- การเลี้ยงปลา
- การจัดการดินและปุ๋ย
- การทำบัญชีครัวเรือน
- การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว

วิธีการอบรม

- การบรรยาย
- สาธิต เช่น การทำปุ๋ยหมัก, การตอนกิ่งฯ

สื่อที่ใช้ในการอบรม

- แผ่นพับ
- วิดีทัศน์
- โปสเตอร์

เน้นให้ผู้เรียนได้รับความรู้ สามารถนำไปปรับใช้กับแปลงของเกษตรกร ได้แนวคิดใหม่ๆ ในการทำการเกษตร เกษตรกรได้ลงมือปฏิบัติ ทำให้เข้าใจเพิ่มมากขึ้น เช่น การตอนกิ่ง, การทำปุ๋ยหมัก ฯ และได้เครือข่ายใหม่เพิ่มมากขึ้น ทำให้ได้รับข่าวสารด้านการเกษตรอยู่เสมอ

๔.๑.๓ การให้บริการด้านการแก้ไขปัญหา เป็นที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในพื้นที่ รวมถึงการรับเรื่องร้องเรียนในพื้นที่

- เนื่องจากเกษตรกรต้นแบบ นายโพธิ์ทอง โพธิราช มีตำแหน่งเป็นรองนายกเทศมนตรีตำบลโฮหย่อง ศพก.อำเภอพังโคน จึงเป็นจุดบริการที่รับข้อร้องเรียนของเกษตรกรในพื้นที่ และช่วยดำเนินการแก้ไขในบางส่วนที่งบประมาณของเทศบาลสามารถบรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกรในพื้นที่เบื้องต้น รวมถึงรับปรึกษาปัญหาด้านการเกษตร เช่น แปลงนาเกษตรกรเกิดโรคไหม้ เป็นต้น

๔.๑.๔ การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านวิชาการเกษตร

- จัดทำโครงการคลินิกข้าวเคลื่อนที่ทุกวันพุธเพื่อบริการเกษตรกรในชุมชน

- จัดทำโครงการหมู่บ้านต้นแบบลดต้นทุนการผลิตข้าว ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวและข้าวเปลือกคุณภาพ

- ให้ความรู้ในเรื่องการผลิตสารชีวภัณฑ์เพื่อใช้ในไร่นาของเกษตรกรเน้นการป้องกันกำจัดศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน (I.P.M.)

- เป็นจุดรับตัวอย่างดินของเกษตรกรที่ต้องการตรวจวิเคราะห์ดินและให้ความรู้เรื่องการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินเพื่อลดต้นทุนการผลิต

- ให้บริการข่าวสารเรื่องการขึ้นทะเบียนเกษตรกรรวมถึงประชาสัมพันธ์งานโครงการของหน่วยงานในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๔.๑.๕ การขยายผลองค์ความรู้สู่การปฏิบัติของเกษตรกร (มีช่องทางในการขยายผลอย่างไร เกษตรกรในชุมชน หรือเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติได้อย่างไร และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติอย่างไร)

เนื่องจาก ศพก.อำเภอพังโคน เป็นการนำองค์กรด้านการเกษตรหลายองค์กรมารวมไว้ด้วยกันภายในศูนย์ เป็นการบริการเกษตรกรแบบครบวงจรในจุดเดียว (One Stop Service) ได้แก่

1. ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลโฮหย่อง มีบทบาทหน้าที่บริหารจัดการแผนพัฒนาการเกษตรของตำบลโฮหย่อง และเชื่อมโยงการทำงานกับภาคีเครือข่าย

2. ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลโฮหย่อง เป็นจุดบริการด้านวิชาการ ปักจ้ยการผลิต และการตลาดข้าว

3. ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลโฮหย่อง มีหน้าที่ให้คำแนะนำในการจัดการศัตรูพืชด้วยวิธีการต่างๆที่ถูกต้อง เหมาะสม ผลิตสารชีวภัณฑ์และศัตรูธรรมชาติไว้บริการแก่เกษตรกรในชุมชน

4. ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนตำบลโฮหย่อง มีหน้าที่บริการตรวจวิเคราะห์ดินให้กับเกษตรกรทั่วไป และให้คำแนะนำการจัดการดินปุ๋ย

5. ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชนตำบลโฮหย่อง มีหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ ให้คำแนะนำในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีองค์ความรู้และตัวอย่างจริงให้เกษตรกรเข้ามาศึกษาหาความรู้และนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

6. ที่ทำการอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านตำบลโฮหย่อง ช่วยสำรวจจัดเก็บข้อมูล ประสานงานในพื้นที่ เป็นผู้สื่อข่าวด้านการเกษตรในหมู่บ้าน

7. ที่ทำการแปลงใหญ่ข้าวตำบลโฮหย่อง เพื่อเป็นจุดให้บริการแก่สมาชิกแปลงใหญ่ รวมถึงใช้เป็นที่ประชุมชี้แจงแนวทางการดำเนินงานต่างๆภายในกลุ่ม

๔.๑.๖ การมีส่วนร่วมในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ร่วมกับชุมชน หรือหน่วยงานในพื้นที่

- ประสานงานกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมส่งเสริมการเกษตร, กรมการข้าว, กรมพัฒนาที่ดิน, ธ.ก.ส. ฯลฯ เพื่อขอรับการสนับสนุนด้านวิชาการและปัจจัยการผลิต
- ร่วมกับกรมพัฒนาที่ดิน ธรณรังค์ไถกลบตอซัง, หว่านปุ๋ยพืชสด, จัดทำปุ๋ยหมักและปุ๋ยน้ำหมักไว้ใช้เองเป็นการลดต้นทุนในการทำนา
- ร่วมกับกรมการข้าว จัดทำแปลงผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวในชั้นพันธุ์หลัก และชั้นพันธุ์ขยาย อนาคตจะผลิตชั้นพันธุ์คัดด้วย จัดทำแปลงทดสอบพันธุ์ข้าวสายพันธุ์ต่าง ๆ
- ร่วมกับกรมส่งเสริมการเกษตร จัดตั้งศูนย์ข้าวชุมชนตำบลไโฮหย่อง, ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลไโฮหย่อง, ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนตำบลไโฮหย่อง และศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรตำบลไโฮหย่อง

๔.๑.๔ บทบาทในการเป็นประธานคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อย่างไรบ้าง

- เข้าร่วมประชุมคณะกรรมการเครือข่าย ศพก. และแปลงใหญ่ ระดับจังหวัด ทั้ง ๔ ครั้ง
 - เข้าร่วมประชุมคณะกรรมการเครือข่าย ศพก. และแปลงใหญ่ ระดับอำเภอ ทั้ง ๔ ครั้ง
- เพื่อนำผลการดำเนินงานของเครือข่าย ศพก.อำเภอพังโคน รวมถึงปัญหาและอุปสรรค เข้าที่ประชุม ระดับจังหวัด ปรึกษาแนวทางการแก้ไข แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับ ๑๘ อำเภอ และนำผลการประชุมคณะกรรมการเครือข่าย ศพก. และแปลงใหญ่ ระดับจังหวัด มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับ ศพก.เครือข่ายอำเภอพังโคน โดยเฉพาะความรู้และการนำเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่อำเภอพังโคนยังไม่เคยมี

๔.๒ ความภาคภูมิใจในการเป็น ศพก.

๔.๒.๑ ความภาคภูมิใจในการดำเนินงานเป็น ศพก. ในการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาด้านเกษตรในชุมชน

- การน้อมนำแนวทางพระราชดำริฯ ด้านเศรษฐกิจพอเพียง/ศาสตร์พระราชา พ่อ ร.๙ ขยายต่อ พ่อ ร.๑๐

จากการดำเนินงานของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ตำบลไโฮหย่อง อำเภอพังโคน จังหวัดสกลนคร ที่ได้นำ “เศรษฐกิจพอเพียง” อันเป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระราชดำริชี้แนะแนวทาง การดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดนานกว่า ๒๕ ปี ตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ และเมื่อภายหลังได้ทรงเน้นย้ำแนวทางการแก้ไขเพื่อให้รอดพ้น และสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และความ เปลี่ยนแปลงต่างๆ มาปรับใช้ในการดำเนินชีวิต หลังจากได้เป็น ศพก. ได้นำองค์ความรู้ด้านหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การทำการเกษตรแบบผสมผสาน และเกษตรทฤษฎีใหม่ มาถ่ายทอดให้ความรู้แก่เกษตรกรที่มาศึกษาดูงาน ทำให้เกิดการรวมกลุ่มเกษตรกรในชุมชน

ในปี ๒๕๕๘ ได้รับเลือกจากศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดสกลนคร ให้เป็นแปลงขยายผลของศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

- การใช้ ศพก.เป็นศูนย์รวมเชื่อมโยงเครือข่ายสร้างความสามัคคีกลมเกลียว จงรักภักดี ยึดมั่นต่อสถาบันชาติ-ศาสนา-พระมหากษัตริย์

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรตำบลไโฮหย่อง อำเภอพังโคน จังหวัดสกลนคร ประสานงานกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมส่งเสริมการเกษตร, กรมการข้าว, กรมพัฒนาที่ดิน, ธ.ก.ส. ฯลฯ เพื่อขอรับการสนับสนุนด้านวิชาการและปัจจัยการผลิต โดยร่วมกับกรมพัฒนาที่ดิน ธรณรังค์ไถกลบตอซัง, หว่านปุ๋ยพืชสด, จัดทำปุ๋ยหมักและปุ๋ยน้ำหมักไว้ใช้เอง เป็นการลดต้นทุนในการทำนา ร่วมกับกรมการข้าว

จัดทำแปลงผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวในชั้นพันธุ์หลัก และชั้นพันธุ์ขยาย อนาคตจะผลิตชั้นพันธุ์คัดด้วย จัดทำแปลงทดสอบพันธุ์ข้าวสายพันธุ์ต่าง ๆ จัดทำโครงการคลินิกข้าวเคลื่อนที่ทุกวันพุธเพื่อบริการ ร่วมกับกรมส่งเสริมการเกษตร จัดตั้งศูนย์ข้าวชุมชนตำบลไโฮหย่อง, ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลไโฮหย่อง, ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนตำบลไโฮหย่อง และศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรตำบลไโฮหย่อง, มีการผลิตสารชีวภัณฑ์เพื่อใช้ในไร่นาของเกษตรกรเน้นการป้องกันศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน (I.P.M.) ตรวจพยากรณ์ศัตรูข้าวทุกสัปดาห์, ตรวจวิเคราะห์ดินและใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินเพื่อลดต้นทุนการผลิต, รักษาระบบนิเวศวิทยาในนาข้าว, อบรมและศึกษาดูงานในสถานที่ต่างๆ เพื่อนำความรู้มาถ่ายทอดสู่เกษตรกรในชุมชน รวมถึงมีการขยายแปลงศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรเครือข่ายกระจายไปทั้ง ๕ ตำบล รวมทั้งสิ้น ๑๑ ศูนย์ โดยมุ่งเน้นการทำกิจกรรมทางการเกษตรตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของในหลวงรัชกาลที่ ๙

- ผลที่เกิดขึ้นจากการได้รับการพัฒนาศักยภาพมีภาวะความเป็นผู้นำ มีจิตอาสาเสียสละเพื่อส่วนรวม มีทักษะองค์ความรู้สามารถเป็นเกษตรกรต้นแบบอย่างแท้จริง เพื่อการถ่ายทอดสู่ประชาชนทั่วไปให้สมบูรณ์ และครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

๔.๒.๒ ความเป็นผู้นำและความเป็นจิตอาสา

๑) ความเป็นผู้นำชุมชนในรูปแบบทางการและไม่เป็นทางการ

ความเป็นผู้นำชุมชนในรูปแบบทางการ เป็น รองนายกเทศมนตรีตำบลไโฮหย่อง

ความเป็นผู้นำชุมชนในรูปแบบไม่เป็นทางการ เป็นเกษตรกรต้นแบบในพื้นที่สนับสนุนการพัฒนา ให้ความร่วมมือทุกโครงการในชุมชน รวมถึงการเป็นจิตอาสาในชุมชนที่ตัวเองอยู่

๒) การเสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวม

จากการดำเนินงานที่ผ่านมาทำให้ ศพก.เป็นศูนย์รวมของการดำเนินกิจกรรมในชุมชน เช่น จัดตั้งศูนย์ข้าวชุมชนตำบลไโฮหย่อง ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลไโฮหย่อง ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนตำบลไโฮหย่อง และศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรตำบลไโฮหย่อง และแปลงใหญ่ข้าว โดยใช้ที่ทำการ ศพก. เป็นที่ประชุม จัดอบรม และศึกษาดูงาน ตลอดจนได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมที่เป็นจิตอาสาพัฒนาในชุมชนของตนเองอยู่เสมอ รวมถึงยังได้พัฒนาตนเองเพิ่มองค์ความรู้ และนำเทคโนโลยีมาใช้ในการทำการเกษตรของตนเอง เช่น โรงอบพลังงานแสงอาทิตย์ โรงผลิตพืชผักอินทรีย์พร้อมระบบน้ำ เพื่อศึกษาเรียนรู้การใช้งาน จนสามารถนำมาถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกรที่มาศึกษาดูงาน จนถึงนำมาเป็นฐานเรียนรู้ภายในศูนย์ได้

๕. ข้อคิดประจำตัวในการทำงาน

มุ่งมั่นและเป็นผู้ดำเนินการเปลี่ยนแปลง ด้านการเกษตร

เพื่อนำพาเกษตรกร ก้าวเดินไปในทิศทางที่ถูกต้อง

จุดประสงค์หลัก เพื่อให้เกษตรกรเกิดความรู้

วางแผนผืนดินเกษตรกรรม

เกษตรกรมีความภาคภูมิใจในอาชีพเกษตรกร

และมีอาชีพที่มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

ส่วนที่ ๔ ผู้ร่วมดำเนินการถอดบทเรียน

๑. ดำเนินงานถอดบทเรียน โดย (ระบุผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานถอดบทเรียน)

ผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานถอดบทเรียน

๑. นางสาวนิภาพร สุธรรม

เกษตรอำเภอพังโคน

๒. นางอัจฉรา เรียมแสน

นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

๓. นางสาวนันทกานต์ อินคำ	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ
๔. นางสาวรมย์ชลิ รัสปัต	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ
๕. นายโพธิ์ทอง โพธิราช	เกษตรกรต้นแบบ

๒. กระบวนการถอดบทเรียน/เครื่องมือที่ใช้

๑. กำหนดวัตถุประสงค์และขอบเขตของการถอดบทเรียน
๒. สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการและวัตถุประสงค์ของการถอดบทเรียน
๓. ใช้การสัมภาษณ์เกษตรกรต้นแบบ ระบุปัจจัยความสำเร็จและอุปสรรค, วิเคราะห์สาเหตุและผลกระทบ
๔. สรุปผลการถอดบทเรียนและข้อเสนอแนะ

๓. ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการถอดบทเรียน

การเก็บข้อมูลอาจไม่ครอบคลุม หรือข้อมูลที่ได้มาอาจไม่ตรงประเด็นหรือมีความคลาดเคลื่อน การตีความข้อมูลอาจเป็นไปในทิศทางที่ไม่ถูกต้อง ซึ่งเกิดจากเจ้าหน้าที่ไม่มีความชำนาญในกระบวนการถอดบทเรียน ขาดความเข้าใจในกระบวนการถอดบทเรียน อาจทำให้การถอดบทเรียนไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ หรือไม่สมารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

*****หมายเหตุ** ๑. ให้แนบบภาพประกอบในแต่ละข้อ

๒. ใส่ภาคผนวกในส่วนของแผนที่แสดงที่ตั้ง ศพก. และศพก. เครือข่าย หรือส่วนอื่นๆที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานของ ศพก.

ภาคผนวก

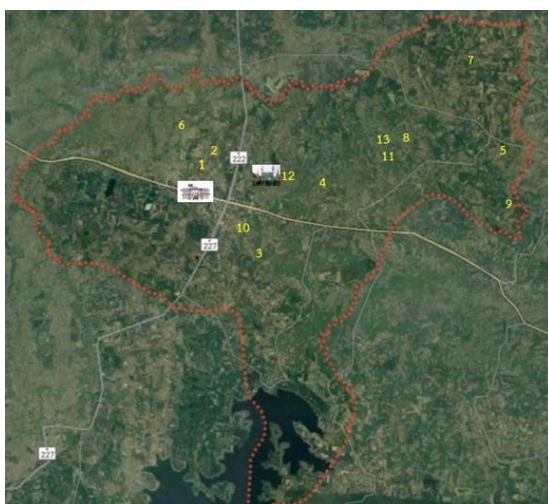
แผนที่ตั้งศูนย์เรียนรู้

เครือข่าย ศพก.อำเภอพังโคน

ที่	ศูนย์เครือข่าย	หมู่	ตำบล	ชื่อประธานศูนย์
๑	ศพก.ตำบลพังโคน	๑๑	พังโคน	นายไมตรี อุปสัย
๒	ศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสาน	๑๑	พังโคน	นายจิตติ สมัย
๓	ศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสาน	๑	แร่	นายพรสวรรค์ พานพินิจ
๔	ศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสาน	๑๔	ไฮหย่อง	นายเครือ สุวรรณชัยรบ
๕	ศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสาน	๗	ต้นผึ้ง	นางมณีวัน พรหมสิกร
๖	วิสาหกิจชุมชนพ่อแม่ทำลูกช่วยขาย	๗	ม่วงไข่	นายสุพรรณ แสนทวีสัตย์
๗	ศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสาน	๘	ต้นผึ้ง	นางดอกไม้ ศรีจันทร์
๘	ศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสาน	๑๐	ไฮหย่อง	นางพัชรวิญญู แดงโต
๙	ศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสาน	๕	ต้นผึ้ง	นางฤทัย พรหมสิกร
๑๐	ศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสาน	๑๐	แร่	นายบุญเทียน สุขไชยสงค์
๑๑	ศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสาน	๑๕	ไฮหย่อง	นายทองไพ เปรมปรีดิ์
๑๒	ศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสาน	๗	ไฮหย่อง	นางสาวอารีย์ บุตรเพ็ง
๑๓	ศูนย์เรียนรู้การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว	๑๑	ไฮหย่อง	นายเฉลียว ดกเอีย

แผนที่ ศพก.เครือข่าย

แผนที่การเชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยววิถีชาวนาไท

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอพังโคน จังหวัดสกลนคร ร่วมกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) และคณะอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จัดเวทีเสวนาเรื่องท่องเที่ยววิถีชาวนา จนได้มีการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร โดยสามารถเป็นแหล่งเรียนรู้วิถีเกษตร มีการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆในชุมชน (อยู่ในเส้นทางท่องเที่ยวของชุมชน) ในโครงการภูมิปัญญาวิถีชาวนาท่องเที่ยวไทตำบล ไสยห้อย อำเภอพังโคน จังหวัดสกลนคร มีกิจกรรมดังนี้ ๑) การเรียนรู้การทำนาแบบดั้งเดิม ๒) การเรียนรู้วัฒนธรรมการทอผ้าและมัดย้อมผ้าฝ้ายย้อมคราม ๓) การเรียนรู้วัฒนธรรมไทยโย้ย ชุมชนอาหารปลอดภัยตามฤดูกาล สู่การท่องเที่ยวแบบเสริมประสบการณ์ให้กับนักท่องเที่ยวเฉพาะกลุ่มได้เรียนรู้วิถีภูมิวัฒนธรรมชุมชนตำบลไสยห้อย จัดเป็นแหล่งเรียนรู้วิถีเกษตรอินทรีย์ โดยมีการรวบรวมองค์ความรู้และภูมิปัญญาวิถีการทำนา อุปกรณ์การทำนาดั้งเดิมไว้รวมทั้งฟื้นฟูการปลูกข้าวพันธุ์พื้นเมืองร่วมกับศูนย์วิจัยข้าวสกลนคร เพื่ออนุรักษ์ ฟื้นฟู และต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นดั้งเดิมไว้